

BAJA ÉS ÜDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

PALANKA, Báró Gromon-Dezső ut. 14. sz.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Csernicsek Imre
Szerkesztő; Rottschild Zsigmond.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . K 6—
Fél évre . . . . . K 3—
Amerikába egész évre . . . . . K 8—

Nyitlár sora 30 fillér.

Az olasz hadizsákmány.

Irtá: Wolf-Gomperz Lipót.

Az Isonzón való áttörésünk alkalmával hadvezetőségünk tudvalevőleg nagyobb bormennyiség birtokába jutott, noha ez tényleg nem akkora, mint amennyire eleve becsültük. Amikor még vélni lehetett, hogy a hadsereg szükségletén felül való bőségesebb mennyiségek civilszükségletre állandhatnak rendelkezésre, ama kérdés előtt állottunk, hogy mit csinájunk ezzel a borral? Majd hogy zavarba nem hozott bennünket. Hasonlólag amaz adomabeli kereskedőhöz, akinek nejét nélkülözhetetlen, ügyes cégvezetője az irodában elcsábította, azzal gondolt magán segítheti, hogy az irodában levő pamlagokat máshova helyeztette el, sokan ezt a bort kényünk kedvük szerint kiömleni hagyták volna.

Komolyan veendő két álláspont állott szemközt egymással. A kereskedelem részéről kifejtették, hogy a közgazdaság, különösen a valuta, nosza a kereskedelem saját érdekében is a legjobb lenne, ha ezen bort behozatjuk, a belföldi fogyasztásnak szánjuk és ezáltal megátoljuk, hogy a német piacon kivitelünket akadályozza, sőt akadály lenne arra nézve, hogy kereskedelmünk javára a honi és a német piaci árak között létező különbséget kihasználhatnók, akadályoz az irányban is, hogy a német fogyasztót készítettjük, a mi borainkat megvenni, a mi borainkhoz hozzászokni.

Az agráriusok ellenben amaz álláspontot foglalták el, amely szerint reánk nézve földolagnak kell lenni az érvényben levő piaci árak fenntartása és lehetséges fokozása, ami azonban dugába dőlne, ha olasz bor tödulna be nálunk. Azért helyesebb a német piacot kockáztatni és lehetőleg az egész zsákmányt a németek nyakába akasztani. Ez aztán körülbelül meg is történt.

Mindkét álláspontnak meg van a maga jogosultsága és meggyőződe ereje. De yala még egy harmadik megoldás és ez a hadvezetőségnek javaslatba hozatott. Hogy miért nem lett elfogadva, azt nem tudjuk.

A hadvezetőségek tanácsoltatott a felesleges bort párlat előállítására felhasználni, amazt már előre konyhasóval de-

naturalni. Felső-Olaszországban időről-időre desztilláltatni, a párlatokat Németországba vagy a semleges külföldre kivitetni és a bormoslékot borsav, borkő és glicerinnel nyeresésre kihasználni. Miután Németország a cognacyártás céljaira nálunk szerez be borokat, ugy a párlat ára fejében körülbelül 6000 koronát lehetett volna 10,000 literpercentenként elérni. Számítsa hát ki magának a hadvezetőség, hogy mekkora összeget engedett át Németországnak az olasz borral, elmélikedjék afőlött, birnka a Németország által a borért engedélyezett »kompenzációk« ilyen nagy értékkel. Mellesleg legyen felemlítve, hogy a borsaviparuk kárára Németország a borkő és borseprő zsákmányából is az oroszlánrészt kapta.

Ezen megoldásnak további előnye az általa létrehozott megtakarítása a szállítási edényeknek, járműveknek és vagonoknak, mivel a desztillálás ugyanott Veneziában történheték, részben ottani földékből, részben mozgó főzőkazánokban.

Remélhetőleg nemsokára ismét megint ama helyzetbe jövünk, afőlött dönteni hogy mi történjék a Veneziában zsákmányolt borokkal. Kivánjuk és reméljük, hogy akkoron a döntés nemcsak borgazdaságunk érdekéül, hanem egy egészes export- és valutapolitikával inkább összhangzásba fog állani.

HIREK.

A tizennyolc-huszonnégy éves fölmentettek behívása. Félhivatalos közlés szerint a hadsereg rendszeres szükségletének pótlására legközelebb kiadják a szokásos rendelkezéseket. Így mindenekelőtt a honvédelmi miniszter részéről 2004. elnöki 4. szám alatt rendelet fog megjelenni, amelynek értelmében az 1899 és 1894 évek között született egyének fölmentése megszűnik és a jövőben ezek az évfolyamok a most sorozott 1900 születésű évfolyam egyéneivel együtt fölmentésben egyaránt nem részesülhetnek. Kivételek azok, akik a bányszat a a közlekedés terén működ-

nek s akiket esetenként külön elbírálásban fognak részesíteni. Az 1899, 1898 és 1897 születésű évfolyamoknak 1918 március elsején, az 1896, 1895 és 1894 születésű évfolyamoknak pedig április harmadikán kell bevonulniok. A mezőgazdasági szempontból fölmentett egyéneknek el fognak térni ezektől az időpontoktól, amennyiben nekik már február tizenegedikén be kell vonulniok, de később aztán szabadságot kapnak.

A „Vasárnapi Ujság” január 27-iki száma a szokott válogatott tartalommal jelent meg. Illusztrációi között érdekes felvételeket mutat be az orosz frótról, mely az oroszok és németek cserekereskedését és a fronton naponta szokásos barátságos összejövetelekről készült, továbbá a breszt-litovszki tárgyalásokról stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a »Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában Budapest, IV. Egyetem utca 4. Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap», a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Gyümölcsfa, Diszfa, Szőlőoltvány

a legjobban és legolcsóbban kapható:

Fischer és Társa

(Tulajdonos: Ambrosi M. és Fischer L. örökössei)

faiskola és szőlőoltványtelepek

NAGYENYED

(Alsófehérmegye.)

„Ha itt a béke ez idén . . .”

Egy-egy nép közhangulatát sokszor jobban kifejezi az újságok hirdetési rovata, mint többi közleménye. Legáltalább így látjuk a Morning Post január 22-iki számában. Egymás alatt két háborus hirdetés van. A felső óriási betűkel hirdeti, hogy az „OHO” huspótlószér megnagyobbítja a mindennapi husadagot és jobba teszi az élelmezést. Ebből egészen bizonyosan arra következtethetünk, hogy az angolok rosszul élnek. De az alatta levő hirdetés arra vall, hogy evedve várják a békét. A második hirdetésnek a címe nagy betűkkel azt mondja: „Ha itt a béke ez idén”. — majd így folytatja: „a háboru hirtelen eléri csúcspontját és éppen olyan gyorsan végződik be, mint a hogy elkezdődött. De a békére éppen úgy kell készülnünk, mint a háborura. Készen talál majd téged a béke? . . .” Es ezután következik a cikk ajánlása, amely minden házban készen találja a békét. Igaz, hogy motorokról van csak szó, de a fontos az, hogy a hirdetésből kiderül, mennyire várják az angolok is a békét.

Hogy udvarolnak az angolok Párisban? A Le Temps megro egy füzetet, a mit valami élelmes francia lapkiadó adott ki és a melyben Páris angol és amerikai katonavendégeit tanítják ki az előkelő francia társalgás legkezdetlegesebb kifejezéseire. A kérdés és feleletekből összeállított kis füzet az angol kiejtés szerint írja a francia mondatokat és már ez is mulatságos. De még sokkal érdekesebb, ha a társalgás témáját nézzük. Mikor az angol vagy amerikai katona francia nővel megismerkedik, a füzet utasítása szerint, így kezdi szellemes beszélgetését: „Mit gondol, hamar vége lesz a háborunak? Szereti a fonográfot? Én önt nagyon csinosnak találok. Tessék, itt a laccimem. Én egy nagyon érdekes ember vagyok. Hónapos szobában lakik? Elfogadna tőlem egy pohár likört? Jól megy a sora a háboruban? Van barátja? Nagyon szeretem magát. Elfogad tőlem egy nyakláncot? Egy prémet? Engedje meg, hogy megcsókoljam.” Végül pedig, hogy minden félreértést eloszlasson, ezzel fejezi be a társalgást: „Boldogságunk csak rövid lehet, nemsokára vissza kell térnem pótkeretemhez.”

Egységes lótakarmány. A földmívelési miniszter 188.572 szám alatt rendeletet intézett a vármegyei ta-

karmányozási bizottságokhoz, amelyben tudatja, hogy az egységes lótakarmány gyártása megkezdődött és miután a korpakészlet ugysis oly csekély, hogy ez a szarvasmarhák és sertések táplálására elegendő, a külön takarmányra szoruló lovak részben való ellátására az egységes lótakarmány lesz felhasználandó. Ezért felhívja a miniszter a bizottságokat, hogy a felterjesztéseiben a jövőben a kérelmezők tulajdonában levő lovakat a korpa kiutalásánál figyelembe ne vegyék, illetve azoknak kérelmét, akik lovaik részére kérnek takarmányt, a korpakérelmtől elkülönítve és külön összesítve terjeszszék fel, hogy azok részére a megfelelő lótakarmány kiutalása iránt külön intézkedés történhessék.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület közgyűlést tartott Szilassy Zoltán elnöklésével, aki megnyitó beszédében örömmel állapította meg a méhészet nagy fellendülését, a méhészek erőteljes vidéki szervezkedését, s az országos egyesület jelentős eredményeit. Fülöp József (Szeged) Takács Gyula (Nagyvárad), Riem Jakab (Pilisvidék), Erdős Lajos, Niedermann Lajos, Kubinyi Endre, Ignác Sándor és többek felszólalása után, akik a tennivalók egész sorozatára utaltak, köszönetet mondtak az egyesület elnökségének és váasztmányáinak.

Tanfolyamok középiskolai katonadiákok részére. A kultuszminiszter elrendelte, hogy a középiskolák hetedik és nyolcadik osztályának, továbbá a tanítóképző-intézetek utolsó-előtti és utolsó évfolyamának 1900-ban született, most besorozott és március 15-én bevonulni köteles tanuló részére február 1-én kezdődő hathetes tanfolyamot tartsanak. A

tanfolyam sikeres elvégzése után a hetedik osztálybeli tanulók és a tanítóképző-intézetek utolsó-előtti évfolyamának növendékei osztálybizonyítványt nyernek, a nyolcadik osztályu diákokat a tanítóképző-intézetek utolsó évfolyamának tanulóit pedig az írásbeli rész elengedésével mindjárt szóbeli érettségi, illetőleg képesítő-vizsgálatra bocsátják. — A tanfolyamokat a be nem sorozott tanulók is végighallgathatják, de a tanfolyamok végeztével tovább folytatják tanulmányaikat az iskolaév végéig. Áprilisban a régebben bevonult katona-diákok részére tartanak majd tanfolyamokat.

Vörösingesek. A dr. Molnár Ernő gondos szerkesztésében megjelenő „Remény” ifjúsági lap legújabb száma Szász Menyhért érdekesítő ifjúsági regényének a „Vörösingeseknek” közlését kezdi meg. A bő és gazdag „Bontakozó szárnyak” sakk, bélyeg, rejtvény stb. rovatokon kívül érdekes elbeszélések, szép versek, aktuális cikkek töltik be a lap hasábjait. A „Remény” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, IV., Magyar-utca 3. A „Remény” előfizetési ára egész évre 12 korona, fél évre 6 K. Mutatványszám díjtalan.

C s o d a kézidaráló

A legjobb és legújabb kézidaráló. Mindenféle magot, kukoricát, búzát a legfinomabb lisztétől.

Ára darabonként **95 kgr.**

csomagolással és bérmentve odaszállítva. 20410 Szállítja:

Faludi Henrik és Társa,
BUDAPEST, V., Akadémia-ut. 1.

Eddig a legjobban bevált a

BERLINI ruhafesték

Eredmény csodás! ➔

Csomagja K —.60
Vízonteladónak 100 csomag K 25.—

Reiner Rezső festékkereskedő

Budapest, IV. Irányi-utca 9. szám.

Telefon: 161—85.

Fiók: Budapest, IV. Városház-utca 8.
Telefon 138—84.

Nagyobb rendelésnél árkedvezmény!

Ajánlok

kötelezettség nélkül

ab Bpest raktár, postán előleg és utánvét mellett,
vasuton az egész összeg előfizetése mellett:

980o rézgálic 250 kgr vételnél	1 kgr	16,25
„ postacsomagokban	1	17,50
Kénlap sárga 1 kgra kb 100 lemez	1	36.
Rézkénpor 960o; kénből 100o rész- tartalom	1	24.
Rézkénpor 700o; barna kénföldből 100o	1	18.
Kénpor, sárga 960o l.	1	38.
Kénrud vagy darabos kén	1	36.
Cipőkrem 2-es Fedák	1 tucat	6.
Cipőkrem 3-as Fedák	1 tucat	11.—
Kakao II. rendű	1 kgr	70.
Tea Suchong	1	120
Leveskocka per mille	1	30.
Aprószó (feketeszó)	1	20.
Mazsola aranyárga	1	80.
Citrompótló 130 levél 60 fill.		60.
Citromzamat kis üveg		2,50
Sikpor	100 kgr	180.
Mosdó és pipereszappan különféle minőségben és árban.		
Keményítő-pótló 100 drb 1 dobozban		35.
Keményítő-pótló 130 dob (70 fill)		70.
Ruhafesték »hájtéle« 100 levél		40.
„ »berlini« 100 lev. minden színben		33.
Bőrszír fadóbozban	1 kgr.	8,60
Fénymáz »huszár«	1	3,20
»Villám« csengős teljesen pótolja a szalmiáksót, az elemet nem rongálja	1 kg	3,60
Tea-pótló 1 lit. üvegben o-ás) Wald-		18.
„ 1 „ „ oo-ás) mann-		26.
„ 1 „ „ ooo-ás) féle		38.
Ecetsav 500o, 1 lit. palackokban	1 kgr	58.
„ nagyobb vételnél	1 kgr	55.
Borkősav	1 kgr	88.
Csokoládé-törmelék	1 kgr	60.
Csokoládé jobb minőségű, 1-a márká	1 kgr	72.
Viktória padlószurodó-por 140 lev. 24 fill-es		24.
Bors, törött 130 levél 50 fill-es		50.
„ 130 levél 80 fill-es		80.
Fahéj törött 130 levél 40 fill-es		40.
Köménymag 130 levél 30 fill-es		30.
Szegfűbors 130 levél 30 fill-es		30.
Szegfűszeg 130 levél 30 fill-es		30.
Sáfrány 130 levél 30 fill-es		30.

STERN HENRIK

nagykereskedő

BUDAPEST, VIII. Rökk Szilárd-ut 6.

TELEFON: József 52—01.

Ruhafesték

első rendű gyártmány az összes színekben kapható.
100 drb K 30.—
500 drb „ 28.—
1000 drb „ 25.—
Speick szappan 1 tucat „ 56.—
Virág és Mándula szappan 1 tucat „ 52.—

Erdős és Dömény

nagykereskedő

Budapest, IV. Károly-utca 1. sz.

Központi városház épület. Telefon 14—27.

Elsőrendű érmellék!

Szőlőoltványokat,

továbbá több kiválóan jó, újfajta kétéves, gyökeres

direktté: mő szőlővesszőket,

amelyeket permetezni nem kell, mindennemű szőlőbetegségeknek ellentállanak, igen bőtermőek, borai kitűnőek és olcsó árban kerülnek eladásra. Készlet ezekből egy millió darab. Szolgáltatnak még igen szép

Képes árjegyzéket díjmentesen küld:

Kágyi Szabó István

szőlőoltványtel epe

BIHARDIOSZEG.

amerikai és európai

kétéves, gyökeres és sima szőlővesszőket, valamint

gyümölcs- és rózsafaoltványokat, ó- és ujborkokat, palackborkokat.

Ajánlok

Ecet készítéséhez szállítok

ÉT-ECZET EXTRATOT

garantált borkősavmentes. Egy kg. ára

20 korona,

amelyből 15 liter józamatu ecetet lehet készíteni. Szállítok 20, 50, 60 kilos demjonok és 120, 350 literes hordókban.

Krausz Ignác

vegyitermékek és olajnagykereskedő

BUDAPEST

V., Visegrádi-utca 12. szám.

Telefon 45—95.

kötelezettség nélkül budapesti raktárból postán utánvét, vasuton az egész összeg előfizetése mellett.

„Hercules“ szilárd spirítusz kocka, bádogdobozban per tucat	K 25.20
Firnispótló 1-a 5—10—20 kg-os demionokban per kilogramm	K 6.25
Copal lakpótló 1-a 5—10—20 kg-os demionokban per kg.	K 7.—
Ragasztószor, teljesen pótolja a mézgát 5—10—20 kg-os demionokban per kg.	K 5.50
Kukoricza-pótló hízalópor »Kaszásleány« védjegyű 130 csomag 120 fillér eladásra	K 120.—
Tyukéltapor dögvész ellen »Kaszásleány« védjegyű 130 csomag 90 filléres eladásra	K 90.—
Keményítőpótló »Kaszásleány« védjegyű 130 csomag, 60 filléres eladásra	K 60.—
Pipereszappan — kerek fűrdőszappan — 100 gr.-os dobozokban per tucat	K 48.—
Borotva szappan — rudalaku — dobozban igen szépen adjutálva per tucat	K 30.—
Citromsav per Kg	K 125.—
1-es számú fehér superior cukorka per zacskó 1000 drb	K 9.—
1000 koronán felüli rendelésnél Sojo pöntári engedj.	
Madarász Ernő vegyészeti laboratoriuma BUDAPEST, IX. Bakáts-utca 5. sz.	

Szőlős gazdák figyelmébe!

Prima rézgálicz (kékő)

aussigi vagy svéd nagyban és postacsomagokban kapható:

Auer és Kisfalvi

cégnél

Budapest, VI. Gyár-utca 42.

TERROR

a jelenkor legjobbnak bizonyult patkány- és egérintő-bacillusa.

TERROR-Por

a legjobban bevált rovarpor svábbogár stb. ellen.

Magyarországi Igazgatóság és írókötár:

Mezőgazdasági Ipari Vállalat
Budapest, VIII., József-körút 49.
Kérlelti, ugyiszintén vezérképviseletet nyerhetnek oly cégek, melyek nagy fogalmat biztosítanak.

Figesse elő

a magyar értelmiség napilapját

AZ UJSÁG-ot.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. sz.

Lábbeli készítőik figyelmébe!

Bátorkodom ajánlani mindenféle szabadalmazott fátalpairmat. Ez időszerint a legjobban bevált és legjobbnak elismert, valamint ajánlom kézierővel dolgozó fátalpkészítőknak

félkész fátalpairmat

bármilyen mintára. — Továbbá elvállalom

táberi postacsomagládak nagyban készítését.

Rendeléseket a legelőőbb és leggyorsabban eszközölöm vidékre is. A n. é. közönség szives partiógását kérve, maradok tisztelettel

Horváth Sándor

fátalpgyáros, Pula tábornok-u. 4
SZEGED Rókusi templom mellett, a közkórház mögött.

TELEFON 1621.

Nyárfát korlátlan mennyiségben veszek.

Szöllős gazdák figyelmébe!

Kékkő elsőrendű kilója K 16.25

Kénlap " K 38.-

I. kénpor " K 36.-

Rézkénpor " K 34.-

postán utánvétellel szállít

Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság,

Gyöngyös.

Fűszerkereskedők Lapja KÁVÉPÓTLÉKOT

a Fűszer-, vegyes- és kiskereskedők országos egyesülete hivatalos közlönye.
Megjelen minden vasárnap

Előfizetési díj:

Égész évre — — — 16 K
Félévre — — — 9 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI. ANDRASSY-UT 2. SZ.

csukorral és pedig 5 kilós postacsomagot 55 koronáért bérmentve, utánvétellel, bárhová Magyarországra, Horvátországra, Szlavóniába és Fiuméba szállítva. Antun Kalcic. Zagreb, Ilica 112.

Most rendeljék meg a szőlősgazdasághoz szükséges cikkeket!

Ajánlok kötelezettség nélkül azonnali megrendelésre:

98% rézgálicot (kékkő) klgr.-kint K 17.-

Kénvirágot " K 34.-

Rézkénport " K 18.-

50%kénföldet finoman őrölve " K 13.-

Mayunga raffiát " K 28.-

Kénlapot " K 38.-

Mosószer (Szappanpótló) " K 2.50.-

Keményítőpótlót " K 12.-

szállítok 5, 10, 15 és 20 kilós postac omagokban vagy ezen felül bármily mennyiséget a pénz előzetes beküldése vagy fele előleg fele utánvét mellett.

Kaiser Zsigmond Budapest, IX. Bakáts-u. 5.

„CLUB” CIGARETTAPAPIR csak akkor valódi

ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak

Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz.

Utánzásoktól, melyek mind cilányabb minőségűek, óvakodjunk

